

ÄÄV ĶE'RJJ VUÖRÂSOUMMUIŠKOULTÖSTUARJJÖÖZZ KO'RVVEEI RIÄZLDÖÖGGÂST

Ärvvsa vä'ldminister Orpo, sosiaalstaanminister Grahn-Laasonen, mätt'tösminister Henriksson, jie'llemvue'kkminister Rydman, tuäjminister Satonen di jee'res riikksuávtözz vuázsla,

mij Sää'mte'gğ, sä'mmlai dommvuu'd kää'dd, Sää'mvuu'd škooultöskösköskös di Sää'm-museo Siida nuäjjiööttáp ti'jjid: **ainsmââ'ttep öoutveäkka sää'mkiöllsaž silttee'ji vuázžmõš da juätkkjeei mättjummuž vueilvazvuõd še pue'ttiäi'jest.** Äldnep ti'jjid kuõskee'l halltöõzz e'tkkö'sse HE 8/2024 vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz, ämmat-tu'tkkös-stipee'nd ja vuártöõllämluõvâsvuõd loopptummuž kuõskki lää'jjiööttummsen. **Raukkâp, što vuu'd spesiaalnalšemvuõtt vää'ldet lokku vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz ko'rvveei riäzldöõggid raajeen,** što vueil'ttep še juätkast va'stteed öõlgteei tuäjjiöökkvâna vuörâsommuiškooultöõzz tuärjee'l da oudâsviiggee'l.

Mätt'tös- da oudpeämm- di sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõ'rji tuäjjiäzkkää'dd vuázžamvää'jjvuõtt lij õhttsaž huõll vee'zz jännmest, da sää'mkiölltäidssaž tuäjjiäzkkää'dd vää'jjvuõtt lij samai tuõdâs. Ouddmiärkkân sää'mkiöllsa sosiaal- da tiõrvâsvuõttkääzkköõzz **jiä änn'jõžvue'jjest teáuddjõõv ni lää'jjiööttummuž öõlgtem uu'ccbõstää'zzest,** da tuäjjiäzkkâ'ddarbb lij jeältö'kke mõõnni oummui mie'tt pái lâsnummšest. **Vää'n liä nu't nuu'bb tää'zz gu öõllškooultum aanar-, nuõrttsää'm- da tá'vvsää'mkiöllsain silttee'jin.**

Vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzzin liä kaunnum rä'tkkummuž sää'mkiöllsaž tuäjjiäzkkää'dd vuázžmõ'sše

Leä'p sä'mmlai dommvuu'dest tue'jjääm tuäj **vueil'vvmie'rreädlânji da innovatiivlânji** sää'mkiöllsaž tuäjjiäzkkää'dd vuázžmõõžž ou'dde täämain, koin vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzzâst lij leämmaž miärkteei rool. Jee'resnallšem intensiivškooultöõzzin lij škooultum vei'kkranji **ju'n ämmattin tuäjast äärrai silttee'jid sää'mkiölltäidssi'žzen,** le'be va'stteenalla sää'mkiöllsaž silttee'jid ämmatne'kken tuäjjiöökkvää'nest äärrai **suõ'rjid.** Ouddmiärkkân Sää'mvuu'd škooultösköskösköõzz mettsaž intensiivškooultöõzzin liä vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz tuõrvin mätt'töõttâm jäänmõsân vuörâsommui, kook liä mättjam sää'mkiõl lää'ssen še vääžnai teäd sää'mkulttuurâst. Määngas see'st puä'tte sää'm dommvuu'd äaugbeä'lnn, da jookâst liä täujja määusat ma'cei dommvoudda. Pie'kk oummuin juätkk mä'nglubust ouddmiärkkân Oulu universiteet't Giellagas-instituutt sää'mkiõl da sää'mkulttuur škooultöõzzin.

Še jee'res škooultösvue'ssbeä'l liä jä'rjstam jee'resnallšem tää'rkeemškoultöõzzid, koin ouddmiärkkân sosiaal- da tiõrvâsvuõttuõ'rji le'be mätt'tös-sue'rji ämmatnee'kk liä tiuddäm silttummsid sää'mkiõli da kulttuurmeäldlaž määttain. Oðd kiõllmätt'töõdji lää'ssen vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzzin lij vuõittum škooulted samai motivõ'sti sää'mkiölltäidssaž silttee'jid vei'kkranji tuäjjiöökkvää'n äärrai suõ'rjid di jiijjâsnallšem siltteeitaarbid ouddmiärkkân Sää'mteggä le'be Sää'm-museo Siidaa'je.

Vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz loopptummsin liä ve't **samai jõnn pannvuõigâs vaaiktöõzz** jm. sää'mkiöllsaž mätt'tö'sse da oudpiõmmu, sää'mkiõl mätt'töõzz jä'rjstummša di sää'mkiöllsaž kääzkköõzzi oudâs viikkmö'sše da tuõrvvmõ'sše.

Vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz veäkka liä vuõi'gğgest le'be pannvuõigâsnalla ouddmiärkkân:

- Raavuum sää'm dommvuu'd koo'ddi, Lappi pue'rrvâájjamvuu'd, jee'res ve'rğgnii'kki da põrggsi tuäjjiööttvue'jj, tällöõzz da jie'llemviõkksažvuõd
- Vie'kkum sää'mvuu'd koo'ddid da jee'res ve'rğgnii'kkid lää'jjmeäldlaž sää'mkiöllsaž kääzkköõzzi (ouddpeämm, škooultös, soti) jä'rjstummšest
- Tuõrvvum sä'mmlai vuäddläägglâž vuõiggâdvuõdid tuõ'll'jed da viikkâd oudâs kiõlâs da kulttuurâs
- Vueil'tlvõsttum jee'res suõ'rji silttee'ji ketterä tiuddeemškooultummuš da já'ttel tuäj vuázžmõš di vuõžžum põ'stti, sää'mkiöllsaž ämmatnii'kkid siltteeivää'nest äärrai suõ'rjid.
- Tuärjjuum vaarvuälâž sää'mkiõli jälltummuž da kiõlâs mõõntam sä'mmlai vueil'tlavazvuõdid vä'ldeed sooggâs kiõll määusat

Jee'resnallšem vuörâsommuiškooultöstuärjjöõzz ka'nntemvuõd metteei čioğltöõzzin täk mi'jjid jie'llma vääžnai õsttmõõžž jiä vie'ltkani jârran jiijjâsnallšemvuõd diõtt: oðd tu'tkköõzz jäänab taimmjummuš lij leämmaž tiuddeemškooultöõzz, da tõin lij vuõittum va'stteed vuõi'gğgest kriittlaž sää'mkiöllsaž tuäjjiäzkkää'dd vâna. Seämma vuâra tuärjjuum sä'mmlai vuõiggâdvuõd tuõ'll'jed da viikkâd oudâs kiõlâs da kulttuurâs.

Koo'ddin le'be jee'res taimmjee'jin ij leäkku vuei'tlvažvuõtt škooulted va'sttei meä'r mätt'tõõdjid änn'jõž teäggdõõzz se'st vuõrâsoummuiskouultõstuärjjõõzz puu'deen. Mij huõllân lij-i, što sää'mkiõllsa tuäjjiäžkää'dd vuäžžamvuõtt šâdd vaiggân pue'ttiäi'jest ouu'dab aai'jin da sää'mkiõli jäll'jummuš vaartâäv, jõs määttaid jiä leäkku tällõõzzlaž päâimtõõzz, päi tõin šâ'dde ouddmiärkkân läi'nnteäggtemvuâlaž. Äskkap-i ravvsânji, što halltõõzz ka'nnat teä'ddeed še juätkast sää'mkiõllsaž siltteempotentiaa'le.

Looppâst:

Ko'rvveei tuärjõsriäžldõõgg raajmõš sää'mkiõllsaž räa'vesmätt'tõõdji vuäžžmõõžž tuõrvvmõõššân **va'sttad vä'ldminister Petteri Orpo halltõsprograamm täävtõõzzid, gu nääi't:**

- Teäuddjää'ttet halltõõzz tällõspoliitiikk teäddceäklõõzzid le'be tällõõzzlaž jie'ttväär, tuäjjuõd, tällõs-šõddmõõžž di pue'rrvääjjamkääzzkõõzzi tuõrvvmõõžž
- Tuõrvât sä'mmlai vuõiggâdvuõdid tuõ'll'jed da viikkâd oudâs kiõlâs da kulttuurâs
- Raaveet sää'mkiõli säâ'j
- Tuõrvât sää'mkiõllsaž koo'ddi di Lappi pue'rrvääjjamvuu'd taimmamouldõõzzid
- Till'lõõvât juätkkjeei mättjummuž škooultõsresursid jeä'rben Oummuid, kook kä'gge škooultõstää'zses, di škooultõõzzid, kook oudâsvie'kkte vuäžžad tuäj/tuäjilaid ouddmiärkkân tuäjjiökkvää'nnsu'rijid.

Tuäivvap, što mij spesiaalvue'kk vää'ldet lokku še juätkast raajee'l **loņteei, ko'rvveei riäžldõõgg**, što vuäžžap še pue'ttiäi'jest samai jiännai kai'bbjem sää'mkiõllsaž silttee'jid nu't sää'm dommvõudda gu sää'mkiõllsaž kääzzkõõzzid vee'zz jännmest.

Raajji õhttsažtuäjjiõrv'vuõdin,

Sää'mtee'gğ

Pirita Näkkäläjärvi
saaggjää'dtee'jj

pirita.nakkalajarvi@samediggi.fi

Sää'm škooultõskõõskõs

Eeva-Liisa Rasmus-Moilanen
rehtor

eeva-liisa.rasmus-moilanen@sogsakk.fi

Sää'm-museo Siida

Taina Pieski
museojää'dtee'jj

taina.pieski@samimuseum.fi

Jeänõgg kå'dd

Petri Härkönen
kå'ddjää'dtee'jj

petri.harkonen@enontekio.fi

Aanar kå'dd

Tommi Kasurinen
kå'ddjää'dtee'jj

tommi.kasurinen@inari.fi

Suä'djel kå'dd

Jari Rantapelkonen
kå'ddjää'dtee'jj

jari.rantapelkonen@sodankyla.fi

Uccjoogg kå'dd

Päivi Kontio
kå'ddjää'dtee'jj

paivi.kontio@utsjoki.fi